

moment din Sculpturile lui Rodin

UN REGAL COREGRAFIC

Organizat sub egida Ministerului Culturii și a Centrului Cultural francez din Iași, cel dintâi Festival Internațional de creație coregrafică de la Iași s-a desfășurat la sfârșitul lunii noiembrie 1992. Găzduit pe scena Operei, acesta și-a datorat ființarea inițiativei și eforturilor organizatorice ale directorului său, dl. Dan Brezuleanu, fost profesionist al dansului, convertit de lungă vreme la critică.

În prima seară, compania franceză condusă de Angelin Preljocaj, prezentă în țara noastră în cadrul ciclului "La danse en voyage", a adus în scenă **hors-concours** și înaintea spectacolului său de la București, lucrările **Larmes blanches** și **Noces**. Prima, de mai mică întindere, pe un colaj de muzică clasică cu inserturi moderne, comentează relațiile de cuplu în care manierismul aparenței poate ascunde imperfect duritatea, chiar cruzimea, sub crusta eleganței. A doua, pe muzica lui Stravinski, tâlmăcește ritualurile nuptiale albaneze, cunoscute coregrafului doar din poveștile copilăriei, într-o viziune generică a tradiționalului, cu o mare desfășurare dinamică. Scrupulozitatea cu care coregraful se apleacă asupra materialului sonor, ca și rigoarea demersului său regizoral fac ca A. Preljocaj să fie unul dintre cei apreciați coregrafi francezi din generația tânără.

Viața, o călătorie, ultima premieră a companiei condusă de Adina Cezar (aflată încă, pe atunci, sub aripa Operei din București), a alăturat două părți distincte, ambele pe muzică românească contemporană. Liliana Iorgulescu, totodată dansatoare și studentă, un nume care se impune tot mai mult în peisajul coregrafic actual, și-a construit meditațiile plastice cu o fină muzicalitate și preocupare pentru substratul ideatic și impactul vizual. Adina Cezar, spontană și fantastă, și-a dat frâu liber imaginației, reușind în tonalitatea parodică momente mai bune decât în cea gravă, filozofică.

Baletul Național al Operei din Chișinău, o mai veche cunoștință a ieșenilor, trupă crescută și antrenată rusește, în respectul academismului, a oferit frumoase prezențe fizice și interpretative, de mare expresivitate corporală, în lucrări a căror scriitură coregrafică nu îndrăznește să depășească neo-clasicul. Fără a se aventura pe **terra incognita** a căutărilor specifice dansului contemporan, lituanianul Iurghius Smorighinas a creat un **Ręcvlem** pe muzica lui Francis Poulenc și o transpunere a **Casei Bernardei Aiba**, cu un dramatism bine dozat, tinzând spre esențializarea libretului sau a situațiilor. La fel de bine "servite" din punct de vedere interpretativ au fost **Sculpturile lui Rodin**, o serie de miniaturi programatice montate cu decenii în urmă de Leonid Jacobson, un coregraf de avangardă la vremea sa, care însă, nemaifiind în viață, nu a intrat în discuția juriului.

În ultima seară, baletul Operei din Cluj, în plen, a propus o versiune dansată a celebrei **Carmina Burana**, tentație irezistibilă multor coregrafi. Andrei Mureșan, deși a "vulgarizat" mult, în sensul simplificării construcției în favoarea unei mai mari accesibilități, a reușit dansuri de ansamblu de mare vervă și inspirație, cu valoare intrinsecă, aparte de întreg.

Întâmplător, ordinea programării lucrărilor a coincis cu cea a preferințelor juriului în privința creatorilor. Premiile însă au încercat să răsplătească eforturile și contribuția fiecăruia la (re)lansarea creației într-un domeniu artistic în care pionieratul dăinuie de prea multă vreme.

Indiferent de valoarea lor materială (firește, descreșcatoare), marile câștigătoare au fost dansul contemporan, prin posibilitatea de contacte și cunoaștere de care au beneficiat atât cei direct implicați, cât și un public abia în formare, dar cald și receptiv.

VIVIA SÂNDULESCU

Casa Bernardei Alba

